

«Olar şaýy, biz – sünni»

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 23 январа, 2025

"Olar şaýy, biz – sünni" «OLAR ŞAÝY, BIZ – SÜNNI»

SSSR-iň dargap barýan wagtydy...

Ermeniler bilen azeri türkleriň arasynda ganly garpyşma başlady.

1990-njy ýylyň 15-nji ýanwary.

Ýurt baştutany Mihail Gorbaçýow sebitde adatdan daşary ýagdaý yglan etdi. Içeri işler ministriliginiň aglabasy ermenilerden ybarat ýaragly güýçlerini ugratdy. Bakuda, Genjede köçä çykmak gadagan edildi. Gadagançylyga garşy giden 134 adam öldürildi. Olaryň maksady Azerbaýjan Halk Frontunyň Daglyk Garabagdaky ermeni okkupasiýasyna garşy göreşini syndyrmakdy.

SSSR dargaýardy, azeri türkler diňe adam pidalaryna uçranokdy, olar öýlerinden, ýurtlaryndan jyda düşýärdiler...

Hususanam 1990-njy ýylyň 20-nji ýanwarynda Garabag-Garaojak gyrgynçylygynyň yzysüre azerileriň gözi-gulagy Türkiýeden geljek ýardama dikildi...

1990-njy ýylyň 15-nji fewraly. Şol gün... ABŞ-da resmi saparda gezip ýören prezident Turgut Özal žurnalistleriň garşysyna geçip şuny diýdi:

“Olar şaýy, biz – sünni. Olar Eýrana has ýakyn!”

“Olar” diýýäni azeri gardaşlarymyzdy...

Türk daşary syýasaty ilkinji gezek şular ýaly mezhepçi çykyşa şaýatlyk edýärdi.

Azerbaýjan Halk Frontunyň lideri Ebulfeýz Elçibey şeýle jogap berdi:

“Hormatly Prezident ýalňyşýar. Biz şaýy-da bolsak, hemme zatdan ötri türkdüris. Biziň Türkiýeden umydymyz – ermenileriň garşysynda alyp barýan hakly göreşimizi goldamagydyr...”

Özal muňa meňzeş çykyşlary piňine-de almady. Ol ABŞ-nyň Ýakyn Gündogarda (Saddamdan Hafyz Esada çenli) şaýylara garşy gönükdoren syýasatyna goldaw berdi...

Özalyň mezhepçi ugry amerikan imperializminiň sebitdäki

bähibitlerine ýarady.

Şeýle-de, 1990-njy ýylyň 23-nji awgustynda garaşsyzlygyny yglan eden Ermenistan gandöküşikli uruşlar arkaly 1991-nji ýylda Hankendi, 1992-nji ýylda Şuşany we Hojalyny basyp aldy. Has soňra Laçyny, Hojawendi, Kelbejeri we Agderäni ele geçirdi. 1993-nji ýylda Agdama girdi.

Agdamyň yzysüre Jebraýyl, Fuzuly, Gubadly, Zengilan illeri-de elden gitdi...

Bu günlere gelmänkä ilki size birini tanadaýyn:

• **YAŞAR DEMIRBULAK**

1992-nji ýylyň 25-nji iýuny.

Azerbaýjanyň prezidenti Ebulfeýz Elçibeyý Garadeňiz ýurtlarynyň ykdysady hyzmatdaşlygy boýunça ýygnagyna gatnaşmak üçin Stambula gelende otstawkadaky türk serkerdesiniň özi bilen duşuşmak isleýändigini barada habar berdiler.

Şol türk serkerde Yaşar Demirbulakdy...

Demirbulak paşa ilkinji duşuşygynda özüni tanatdy:

– Ol häzirki Ermenistanyň paýtagty Ýerewanyň Demirbulak raýonundan Karsa göçen bir maşgalanyň ogludy...

– Howa güýçleri komandowaniýesiniň kontrrazwedka bölüminiň başlygy ýaly wezipelerde türk goşunynyň jogapkärli bölümlerinde işläpdi...

– Otstawka çykansoň Erdal İnönüniň SHP-sinden 1991-nji ýylyň saýlawlarynda Trabzondan halk deputatlygyna dalaşgärligini hödürläpdi...

Şindi onuň regulýar goşuny bolmansoň ermenileriň garşysynda zol-zol ýeňlişe uçraýan Azerbaýjanyň milli goşunyny döretmäge ýardam edesi gelýärdi.

Elçibey gepsiz-gürrüňsiz kabul etdi.

Iýulyň başlarynda Bakuwa giden Demirbulak paşa prezidentiň harby geňeşçisi bolup işe başlady. Onuň ilkinji işi Milli Howpsuzlyk doktrinasyny taýýarlamak boldy. Emma... Elçibey döwlet agdarlyşygy bilen häkimiýetden uzaklaşdyrylandan soň wezipesinden boşadyldy...

Ýaşar Demirbulak 2014-nji ýylda aradan çykýança meniňem iň ýakyn dostlarymdandy. Onuň gyzy Buljanyň kömegi bilen merhum paşa hassa düşeginde ýatyrka-da telefon arkaly teselli beriji sözleri aýdypdym. (Hiç ýadymdan çykanok, ol hassa düşeginde ýatyrka-da FETÖ pyrryldaklary boýunça açylan sud proseslerine garşy gurnalan “Sessiz nagra” protestlerine gatnaşdy.)

Diýjek bolýan zadym şu:

Bugün... Azerbaýjan hakly dawasyny ýeňiş täçlendiren bolsa, bu göreşe meýletin goldaw beren Ýaşar Demirbulak ýaly (bularyň hemmesi-de FETÖ-nyň nyşanasyndaky harby gullukçylar) merdana serkerdeleriň zähmetini undup bolmaz...

• ERDOGANY ALKYŞLAMAK LAZYM

Hakykatçylyk...

Hak we adalata uýgunlyk – dogrulyk, dürslük diýmekdir.

Hakykatçylyk žurnalistligiň ölçegidir.

Şonuň üçinem žurnalistiň borjy «mizan terezisinde» çekýän hakykatlaryny halkyň dykgatyna ýetirmekdir.

Žurnalist “yňdarma” garaýyşlara özüni aldyryp, haýsydyr bir häkimiýetiň tarapdary ýa-da garşydaş bolup bilmez –

žurnalistiň durýan ýeke-täk tarapy bar, olam hakykatlary halka ýetirmek.

Men AKP häkimiýetine agyr tankydy bellikleri eden žurnalist. Özem bu boýunça birnäçe kitaplary-da ýazdym. Ýeri...

Hususanam... hem häzirki Siriýa, hem-de häzirki Yrak hökümetlerine garşy alyp baran mezhepçi daşary syýasat ýöreden AKP häkimiýti Azerbaýjan meselesinde nämüçin Özaldan tapawutly syýasaty ýöretti? Hut şeýle...

Erdoganam “olar şaýy, biz – sünni” sözünü gaýtalasa, hiç kim geňirmenmezdi! Emma, ol beýtmedi. Tersine, bugün Azerbaýjan ýeňiş gazanan bolsa, munda Erdoganyňam goşan ummasyz uly goşandynyň bardygyna göz ýumup bolmaz...

Bu kesgitli Azerbaýjan syýasaty Türkiýe respublikasynyň dünýewi binýatly gurulyş pelsepesine laýykdyr. Näçe alkyşlasaňam ýeri bar...

Hawa, hakyky žurnalist ýurdunyň, halkynyň, hakykatlaryň tarapyndadyr, ol kör amigo (чирлидер – ýagny, şahsy bähbidiniň hatyrasyna belli bir tarapa ýallakçylyk edip gün görýän kişi t.b.) bolmaly däldir, hakykatçylyk terezisinden gysarmaly däldir. Gerek bolsa döwgüsini, gerek bolsa öwgüsini ýazmagy başarmalydyr-ýazyp bilmelidir...

Azeri türk gardaşlarymyzyň hakly dawasyny goldan herkesi alkyşlaýaryn...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 11.11.2020 ý. Publisistika